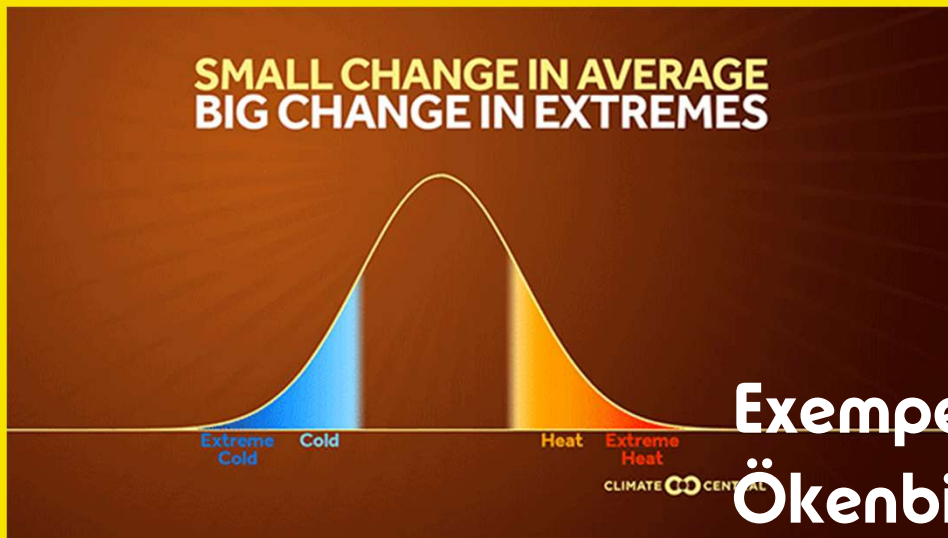

Varför ser vår budget ut som den gör?

Därför att:

Vi har glaciärsmältning, extremväder, temperaturhöjning, havsytehöjning, torka, tröskeffekter...

Exempel:

Ökenbildning, en ökande risk i Spanien.
Med nuvarande utveckling riskerar
Madrid år 2050 att ha klimat som
Marrakesh i Sahara

Brinnande metan-is (ovan)
Metan fångat under isen på en sjö (höger)

Exempel: Fruset metan

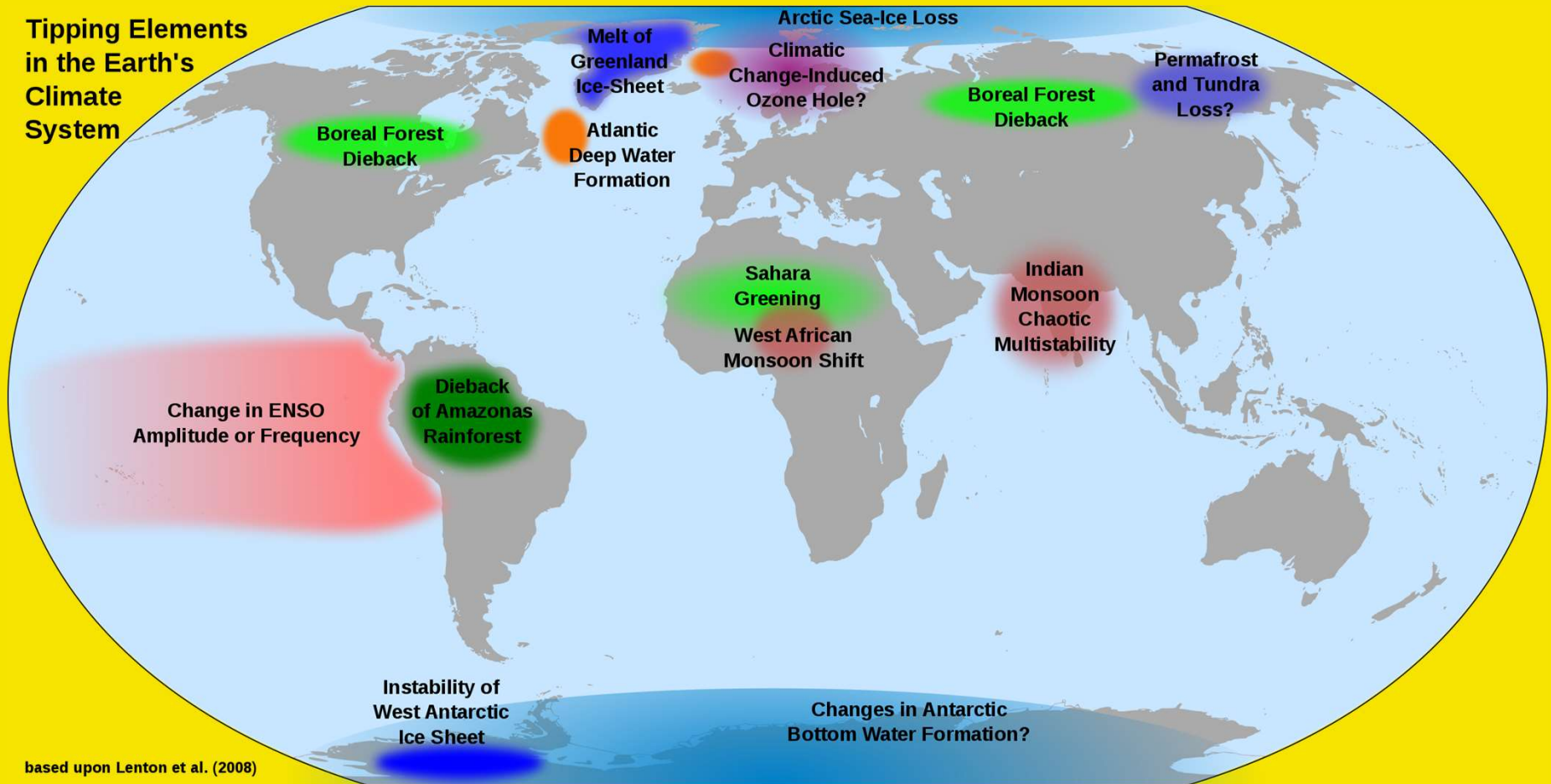
Metan är en 84 gånger mer kraftfull växthusgas än CO_2 . Metan finns lagrat i tundrans permafrost och i havsbottnar under tryck.

Om temperaturen höjs frigörs metan som ökar växthuseffekten, som höjer temperaturen, som...
= tröskeleffekt...

Andra exempel på tröskelpunkter för klimatet

Tipping Elements
in the Earth's
Climate
System

based upon Lenton et al. (2008)

Utlösta tröskelpunkter ger kaskadeffekter, som ett par steg bort ger stora oväntade effekter på samhälle, ekonomi och hälsa

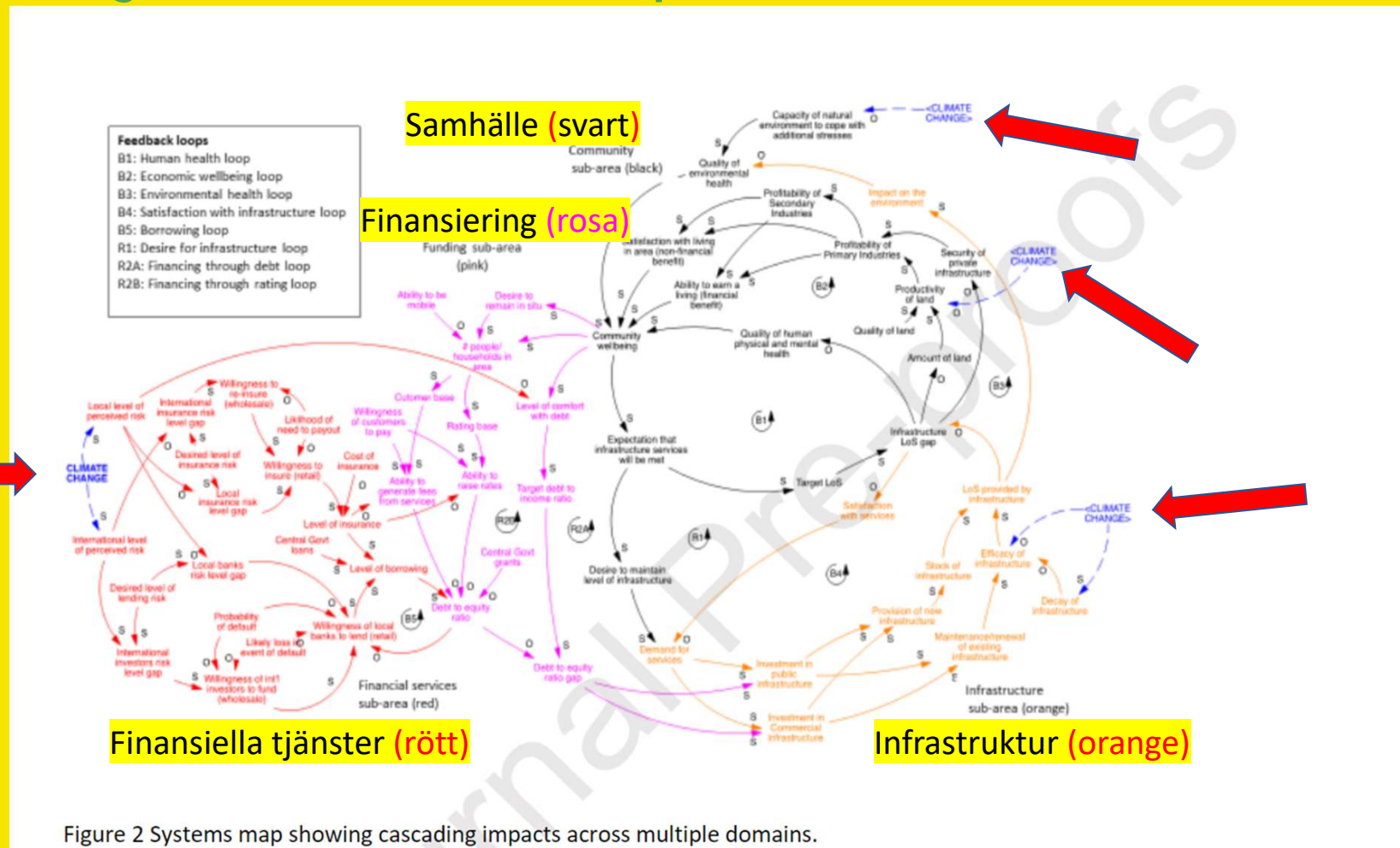

Figure 2 Systems map showing cascading impacts across multiple domains.

Ur: Cascading climate change impacts and implications

**Vad har de föregående bilderna med
Uddevalla kommuns budget att göra?**

De akuta kortsiktiga frågorna skymmer ofta de långsiktiga livsavgörande frågorna

**Även om vi måste lösa de "dagliga" frågorna
inom skola, vård, omsorg etc. så kan
vi inte nöja oss med det!**

Klimatet är en systemkritisk och systemövergripande fråga!

Det betyder att om vårt samhälle ska fungera långsiktigt så måste konkreta åtgärder också vara en lokal fråga i Uddevalla kommun idag vi måste göra mer – vi kan inte vänta!

Därför har vi koncentrerat oss på klimatfrågan i vår budget.

Övergripande presentation av resp budget.

Inledning 5 min per budgetalternativ

Miljöpartiet

Lösningarna finns.

Det finns ännu möjlighet att vända utvecklingen.

Vår huvudinriktning i den här budgeten är att peka på de frågor som majoriteten inte tar upp i sin budget, framför allt klimatet.

Vi återkommer under nämndspresentationerna till våra olika sakfrågor, både där vi håller med majoriteten och där vi har en avvikande mening.

Lösningarna finns.

Det finns ännu möjlighet att vända utvecklingen.

Det kräver en modig klimat- och miljöpolitik, en jämlik fördelning och ett solidariskt arbete för att minimera konsekvenserna av de miljöförändringar som redan har skett.

Vi vill ha ett samhälle där vi varken bränner ut planeten eller oss själva.

Miljöpartiets idé:

- Solidaritet med djur, natur och ekosystemet.
- Solidaritet med kommande generationer.
- Solidaritet med världens alla människor.

Lösningarna finns.

Det finns ännu möjlighet att vända utvecklingen.

Mellan 2015 (när Paris-avtalet slöts) och 2020 **ökade** CO₂ utsläppen i Uddevalla kommun. Vi måste snabbt bryta trenden!

Det pågår ett klimatarbete i den kommunala verksamheten, men det arbetet måste intensifieras och övergå i praktisk handling!

Lösningarna finns.

Konkreta klimatåtgärder kommunen kan göra:

- Elbilar i kommunens egen verksamhet (vi är även positiva till biogas & vätgas)
- Solceller på kommunala fastigheter – även på befintliga tak
- Kräv fjärrvärme i nybyggnation där det är möjligt
- Se över vindkraftsplanen
- Tillåt inte direktverkande el i form av enbart frånluftvärmepumpar som uppvärmning i nybyggnation
- Satsa på energieffektiviseringar

Ingen kan göra allt, men alla kan göra något!

Det gör redan våra kommuninvånare, det ger oss hopp om förändring:

Förra året gjordes 516 "Grön teknik"-avdrag* i Uddevalla, prognosen i april för 2022 är 840, en ökning med över 60%!

Under de senaste 16 månaderna har 800 Uddevallafamiljer satsat på sol och laddinfrastruktur hemma och tillsammans investerat 35 miljoner kronor på detta!

De har byggt ca 200 solcellsanläggningar och ca 800 privata laddstationer. Den satsningen följs säkerligen dessutom av elbilsköp.

Varannan bil som såldes i Västra Götaland under januari – april var en laddbar bil, mer än hälften av dessa var rena elbilar. Miljöpartiet vill öka **miljöbilsbonusen till 80 000 kronor** för att skynda på övergången till fossilfria fordon.

* Skatteavdrag för solceller, ellagring och laddstationer. Totalt avdrag: 12,5 Mkr, 44% har gått till solceller 15% bidrag, 45% har gått till laddstationer 50% bidrag.

KS (personal, arbetsmarknad, integration, folkhälsa, förebyggande socialt arbete mm). Inledning 5 min/budgetalternativ.

Miljöpartiet

Res gratis med skolbussarna!

Miljöpartiet föreslår att kommunen ska låta de boende på landsbygden resa gratis med skolbussarna när kommunen själv har upphandlat skolbusstrafiken.

- Inga biljettautomater behövs
- Ger möjlighet till minskat bilresandet på landsbygden
- Ingen extra kostnad för kommunen, skolresorna ska ändå göras.

Skolbussar yrkande:

- Att Uddevalla kommun efter upphandlingen av skoltrafiken i egen regi tillåter icke-elever resa gratis på skolbussarna.
- Budgeteffekt: Ingen kostnad, skolbussarna måste ändå köras. Samhällsnyttan av minskade bilresor och tillgänglighet för personer utan bil är inte inräknad.

Få fler att resa kollektivt!

Miljöpartiet återkommer i frågan om pensionärskort när vi har sett Västtrafiks förslag i höst, men vi ser också behovet av lov- och fritidskort för ungdomar, men har inget yrkande idag innan vi vet mer.

Nej till segregation - alla ska med!

- Segregation, en av brottslighetens rötter
- Vi må ha hur många poliser och ordningsvakter, kameraövervakning etc. som helst, det kan hjälpa kortsiktigt, just där...
- Men, utan att ta tag i de grundläggande problemen med utanförskap och segregation så löser vi inte problemen på lång sikt.
- Vi tror att vi delar den synen med en majoritet i kommunfullmäktige och lägger inga säryrkanden i år.

Få fler i arbete, satsa på utbildning

Inom kommunen bedriver vi ett arbete för att få fler i arbete.

Miljöpartiet anser att det var bra att flytta över försörjningsstödet till kommunstyrelsen och att det förvaltningsövergripande arbetet är bra.

En viktig del är utbildning för att råda bot den missmatchning mellan bristyrken och arbetslösa som saknar kompetens.

Vi har inga säryrkanden.

Kommunen som den attraktiva arbetsplatsen

- Var sjuttonde anställd lämnade kommunen för annat jobb förra året. Vi kommer under de kommande åren få en brist på personal, behoven kommer att öka snabbare än tillgången på arbetskraft. Då är det viktigt att ta tillvara de människor som de senaste åren har kommit till Sverige.
- Kommunens utmaning är både att rekrytera nya anställda och behålla de gamla. I båda fallen måste vi skapa en arbetsmiljö som baseras på att kommunen känner tillit till de anställdas kompetens, de anställda blir lyssnade på och att de har kontroll över sin arbetsituation, då kanske fler kommer att rekommendera kommunen som arbetsgivare?
- Kommunen måste fortsätta arbeta för att få ner sjuktalen. Vi tror att rimlig storlek på arbetsgrupperna kan innebära ökad trivsel på arbetet och bättre fungerande verksamheter. Minskade sjuktal innebär minskade utgifter för kommunen, med många miljoner.

Olika verklighetsbilder ger olika lösningar

Vår verklighetsbild baserar sig på
hopp istället för hat!

Integrationen kommer!

6:e juni 2022!

Utbildning. Inledning 5 min per budgetalternativ
Miljöpartiet

Ljungskileskolan – ett bättre alternativ

Vi tror att det är bättre att renovera befintlig Ljungskileskola och bygga en ny F-6 skola på annan plats, tex. på Skarsjövallen, än att riva och bygga en enda stor skola vid nuvarande skola.

Ljungskileskolan yrkanden:

- Ersätt Hemsös uppdrag att riva Ljungskileskolan och närliggande byggnader med att renovera Ljungskileskolan till en högstadieskola och att bygga en ny F-6 skola på Skarsjöområdet.
- Påbörja planarbete för en ny plats för förskola på Skarsjöområdet.
- Budgeteffekt: Ingen i dagsläget på grund av arbetssättet. På sikt borde en renovering istället för rivning av Ljungskileskolan spara kostnader samtidigt som en ny F-6 skola blir billigare än en helt ny F-9 skola.

Nej till vinstdrivande friskolor

Vi säger nej till vinstdrivande skolor.
Mer behöver inte sägas!

Blandade klasser skapar social jämlikhet

Blandade klasser med barn och ungdomar från olika socio-ekonomiska grupper skapar social jämlikhet och ger alla barn förutsättningar att förstå världen bättre. Studieresultaten förbättras också för alla barnen:

"Inte bara föräldrarnas utbildningsnivå påverkar skolresultaten utan också vilken skola en elev går i. En elev vars föräldrar har lång utbildning har ökad risk att misslyckas i skolan om eleven går i en skola där övervägande delen av eleverna kommer från hem med låg ekonomisk standard och kort utbildning. (SCB, 2007).

Tvärtom ökar chanserna att lyckas i skolan för elever på skolor där huvuddelen av föräldrarna har utbildning längre än grundskola, oavsett ens egen bakgrund. Det förklaras med så kallade kamrat-effekter.

I skolor med många studiemotiverade elever från hemförhållanden som stödjer lärande och med lärare som har högre förväntningar på elevernas kunskapsutveckling ökar möjligheterna till lärande"

Ur: Ungdomars och unga vuxnas levnadsvillkor i Sverige. En kunskapsöversikt med fokus på ojämlikhet. Forte 2018

Kreativa lärprocesser och kultur

- Miljöpartiet vill stärka barn och ungas möjligheter till kulturaktiviteter under skoltid utöver ”skapande skolas” verksamhet.
- Vi vill att skolan ska arbeta med kreativa lärprocesser under alla år i grundskolan.
- Kreativa lärprocesser utvecklar elevers kunskapsinläring och identitetsskapande i skolan.
- Kulturskapande och kulturupplevelser i skolan medverkar till innanförskap och motverkar mobbing.

Hemspråk är en rättighet!

(dessutom är det klok pedagogik)

- Den 21/4-2021 ställde sig Riksdagen bakom förslaget om **att säkerställa alla barns rätt till undervisning i sitt modersmål och minoritetsspråk. (Motion 2020/21:1671)**
- Hemspråksundervisningen är en rättighet i grundskolan **och ska så förbli** särskilt ur ett inlärnings-perspektiv.

*”Undervisning i **modersmål** påverkar elevernas **språkutveckling**. Både utveckling i svenska språket i allmänhet, men också läsutveckling och läsinläring påverkas av hur väl modersmålet är utvecklat om man har två språk.*

*En annan viktig aspekt är **ökad skolframgång.**”*

Kenneth Hyltenstam, professor emeritus vid Centrum för tvåspråkighetsforskning, Stockholms universitet.

Ja till satsningarna på Vuxenutbildning och Lärlingscentrum

- Satsningen på Vux och Lärlingscentrum är viktig för att få långtidsarbetslösa och nyanlända in i arbete.
- Vi har redan idag svårigheter att rekrytera arbetskraft inom bristyrken som barnskötare, fritidsledare, undersköterskor, taxichaufförer, busschaufförer, storkök, hotell- och restaurang, tillverkningsindustrin m.m.
- Vux fyller också en viktig funktion för många vuxna att läsa upp sin högskolebehörighet.

Vi delar majoritetens syn på behovet av satsningar på Vux och Lärlingscentrum

Kultur o Fritid. Inledning 5 min per budgetalternativ
Miljöpartiet

Fotbollsplaner utan mikroplaster!

Den näst största utsläppskällan för mikroplaster är konstgräsplaner. Andra kommuner stoppar konstgräsplaner av det skälet.

Att då lägga 10 miljoner kronor på konstgräsplaner är vansinne.

Det finns andra lösningar, tex. gräsplaner med biokol.

Konstgräsplaner yrkande:

- Ändra posten konstgräsplaner i investeringsbudgeten till fotbollsplaner, med ett uttryckligt förbud mot att investera i konstgräsplaner.
- Budgeteffekt: Ingen i dagsläget, vi behåller budgetpostens summa. Kan på sikt bli en besparing.

Kommunens kulturmiljöer

- Miljöpartiet vill utveckla Bassholmen och Emaus både vad det gäller bevarandet av kulturmiljöerna och öka tillgängligheten för kommuninvånarna.
- Vi vill se över möjligheterna till ökad kommunal verksamhet i dessa miljöer speciellt för barn och unga.
- Vi ser också möjligheter till utveckling av områdena i samarbete med arbetsmarknads- och integrationsavdelningen för vuxna långtidsarbetslösa.
- Vi är glada över att man efter många år har tagit till sig Miljöpartiets gamla förslag om Kulturstråket på övre Kungsgatan. Vi ser fram emot att ta del av all verksamhet som kommer att ske där!
- Vi anser att det är viktigt att värna om de kulturmiljöer som finns i kommunen och ser vikten av samarbete mellan kultur- och fritidsförvaltning och samhällsbyggnadsförvaltningen för att få den samlade kompetens som krävs med byggnadsantikvariska reoveringar och kulturmiljöer.

Ingen politisk styrning av kulturen!

- Den fria konsten och utövandet av densamma är viktiga delar av demokratiarbetet och yttrandefriheten.

Miljöpartiet vill att konsten ska ha frihet att spegla vårt samhälle vi lever i och anser därför att politiken inte ska styra konstupphandlingen. Upphandlingen av konst ska ske enligt LOU.

Kultur och konst är och har alltid varit föränderlig förutom i de diktaturer där de istället har använts till att spegla makten. Vi vill att politiken ska hålla sig på armlängds avstånd till konsten.

- Liksom vi vill värna om den fria konsten vill vi också värna om det fria ordet. Därför är vi glada över att kommunen är en fristad för förföljda konstnärer och författare.
- Folkbiblioteken måste stärkas - de är viktiga för demokratin och allmänbildningen. De är viktiga för kunskapsutveckling, möten, samhällsinformation, tillgång till olika media samt stöd till personer med låg IT-vana.
- Vi vill korta köerna till Kulturskolan.

Samhällsbyggnad. Inledning 5 min per budgetalternativ
Miljöpartiet

Minska utsläppen och spara pengar – nu!

- Bensinförbrukningen har nästan fördubblats sedan 2018
- Hälften av kommunens fordonspark är dieselmotorer
- Om vi byter alla bensin, diesel och hybridbilar till rena elbilar så sparar kommunen 6,5 miljoner kronor/per år* och minskar CO₂ utsläppen med över 1 000 ton/per år.

* Första året måste vi installera laddstationer för samma summa.

* Besparingen pga bonus/malus-skatten är inte inräknad. För en Ford Transit är den 17 642 kr/året, för en elbil 360 kr.

Elbilar yrkande:

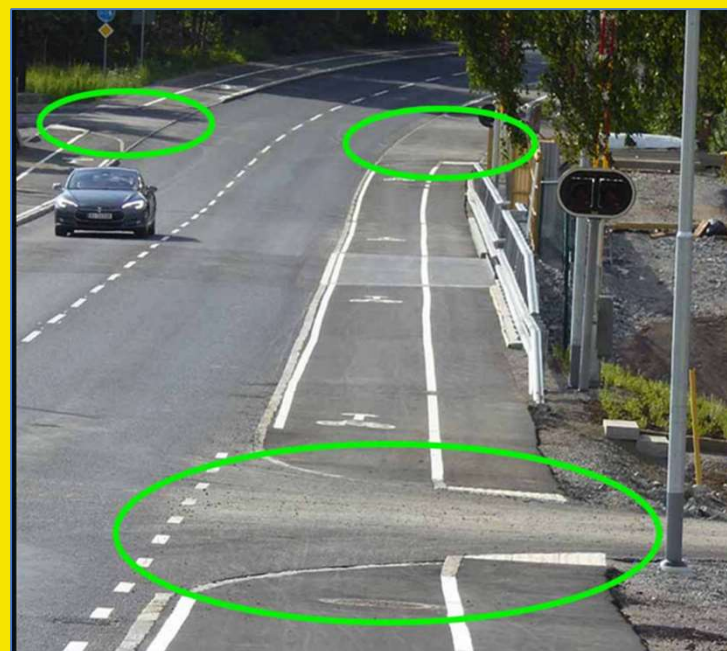
- Att Uddevalla kommun byter ut samtliga personbilar och lätta lastbilar mot elbilar under den kommande planeringsperioden.
- Budgeteffekt: 6,5 miljoner i sparade kostnader per år efter att laddstationer är utplacerade.

Cykelbanor åt barnen (och alla andra)!

Att cykla är det mest energi-
effektiva sättet att ta sig fram,
dessutom är det hälsofrämjande!

Cykelbanorna skall vara samman-
hängande och utan avbrott.

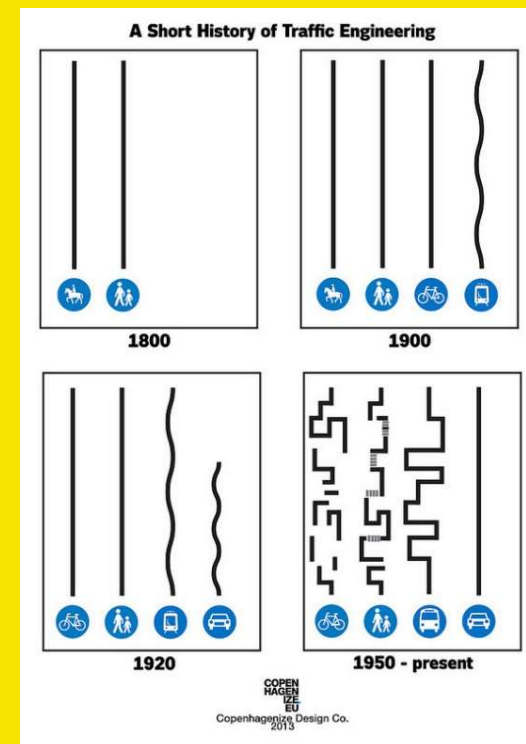
Cykelbanor skall även finnas på
landsbygden.

Cykelbanor åt barnen (och alla andra)!

Med bra och säkra cykelbanor kan barnen ta cykeln till skolan.

Därför vill Miljöpartiet investera ytterligare 6 miljoner på cykelbanor.

Cykelbanor yrkande:

- Att investeringsbudgeten för cykelbanor utökas med 6 miljoner kronor.
- Budgeteffekt: Kommunbidrag 0,3 miljoner, tas från stadsutveckling.

Energiöverskott sju - åtta månader om året!*

Under de närmaste två åren kommer solelproduktionen att fördubblas på våra kommunala tak i samband med nybyggen. Det är bra!

Uddevallahems nya hus på Strömstadsvägen, ett föredöme med taket täckt av solceller.

*En villaägares solcellsanläggning säljer mer el än man köper från slutet av februari till början av oktober.

Energiöverskott sju - åtta månader om året!*

Uddevalla kommun ligger på 191 plats bland landets 290 kommuner i antalet solceller

Avkastningen ligger på 8% – 10%, ibland mer.

På villataken i Uddevalla finns det i dag arton gånger mer solceller än på kommunens tak. De är oftast lagda på befintliga tak.

Miljöpartiet vill att vi placerar solceller även på de befintliga kommunala taken.

*En villaägares solcellsanläggning säljer mer el än man köper från slutet av februari till början av oktober.

Solceller yrkande:

- Uddevalla kommun ska investera i solceller inte bara i nybyggnation utan även på organisationens befintliga tak.
- Budgeteffekt: Vi har valt att inte lägga konkreta summor eftersom det beror på tillgängliga tak, däremot så borde den förhållandevis korta avskrivningstiden göra satsningen lönsam och därmed bidra till en positiv budgeteffekt eftersom elpriserna under de kommande åren ser ut att ligga relativt högt.

Samtidigt bidrar solcellerna till lokal elproduktion utan CO₂-utsläpp under sju-åtta månader av året, detta skapar en samhällsnytta bland annat genom att det regionala ledningsnätet avlastas.

Samverkan i våra byggprocesser

- Den kommunala byggprocessen handlar om hela skalan från detaljplaner till ombyggnader, medborgares synpunkter på en förändrad boendemiljö är viktig att fånga upp och lyssna på och inflytandet via medborgardialoger behöver stärkas i god tid.
- Många upplever att information i byggprocesser kommer alltför sent. Vi behöver se över beslutsprocesserna vid nybyggnation och ombyggnation så att framförhållningen blir bättre.
- Samverkan och samspelet mellan förvaltningarna inom byggprocesserna måste öka. Andra förvaltningar behöver få mer tid återkoppla i byggfrågor och tilliten till deras kunskap i byggprocessen behöver öka.

Socialt. 5 min per budgetalternativ
Miljöpartiet

En solidarisk klimatomställning

Ska vi klara av att ta oss an de stora utmaningar vi står inför måste vi kunna känna oss trygga i våra egna liv och känna kraften i den gemenskap som ett grönt, solidariskt samhällsbygge innebär. Social rättvisa är självklart för Miljöpartiet.

Ett rikt välfärdsland som Sverige har inte bara fantastiska förutsättningar att gå före i den gröna omställningen, vi har också alla förutsättningar att samtidigt åstadkomma ett mer rättvist och jämlikt samhälle som gynnar oss alla.

Det gröna samhällsbygget

- Med social rättvisa menar vi ekonomisk jämlikhet, jämställdhet, social trygghet och jämlika livschanser.
- Vi utgår från att människor kan och vill ta ansvar för sig själva och för varandra. Samtidigt är det vår gemensamma grundtrygghet och en välfungerande välfärd som ger förutsättningar för individuell frihet, livskvalitet och kreativitet.
- Våra trygghetssystem ska omfatta alla och måste fungera som bäst när de behövs som mest. Segregationen i samhället måste brytas.
- Vi behöver en mer inkluderande arbetsmarknad som möjliggör för fler att bidra efter sin förmåga och som inte sliter ut människor i förtid.
- Ett samhälle som ger upp om att vara bra för alla kommer snart inte vara bra för någon.

Samverka mera!

Vi anser att den samverkan mellan olika nämnder, som skola och socialförvaltning, och andra samhällsaktörer som har blivit allt mer tydlig måste fortsätta och bli starkare.

Kan vi fånga upp barn tidigt så slipper vi framtida lidande och sparar pengar långsiktigt. Därför är det förebyggande arbetet viktigt.

Vi har inga säryrkanden i år

Avslutning summering. 3 min per parti.

Miljöpartiet

Vår verklighetssyn: Hopp istället för hat!

Vår inställning är att vara konstruktiva och söka lösningar.

Vi söker samarbeten för att skapa positiva resultat.

Därför har vi lagt konkreta, konstruktiva förslag i vår budget!

Yrkanden från Sveriges enda klimatparti:

Förstahandsyrkande: Anta Miljöpartiets budgetförslag

Andrahandsyrkanden:

Anta yrkande 1 som tilläggsyrkande till majoritetens budgetförslag

Anta yrkande 2 som tilläggsyrkande till majoritetens budgetförslag

Anta yrkande 4 som tilläggsyrkande till majoritetens budgetförslag

Anta yrkande 5 som tilläggsyrkande till majoritetens budgetförslag